Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ (pełny skład)

z dnia 1 lipca 2010 r.*

Służba publiczna — Urzędnicy — Renta rodzinna — Artykuł 79 regulaminu pracowniczego — Artykuł 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego — Żyjący małżonek — Przyznanie statusu żyjącego małżonka dwóm osobom — Obniżka o 50% — Uzasadnione oczekiwania — Zasada zgodności

W sprawie F-45/07

mającej za przedmiot skargę wniesioną na podstawie art. 236 WE i art. 152 EWEA,

Wolfgang Mandt, zamieszkały w Kreuztal (Niemcy), reprezentowany przez adwokat B. Kolb,

strona skarżąca,

przeciwko

Parlamentowi Europejskiemu, początkowo reprezentowanemu przez K. Zejdovą, J.F. de Wachtera oraz U. Rössleina, działających w charakterze pełnomocników, a następnie przez J.F. de Wachtera, K. Zejdovą oraz S. Seyr, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranemu przez

Kurta-Wolfganga Brauna-Neumanna, zmarłego w dniu 9 października 2009 r., który pozostawił jako jedyną spadkobierczynię **Shirley Meyer**, zamieszkałą w Bedburg-Hau (Niemcy), która podtrzymuje żądania przedstawione przez interwenienta, reprezentowaną przez adwokata P. Amesa,

interwenient,

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ (pełny skład),

w składzie: P. Mahoney, prezes, S. Gervasoni, prezes izby, H. Kreppel, H. Tagaras (sprawozdawca) i S. Van Raepenbusch, sędziowie,

sekretarz: W. Hakenberg,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 czerwca 2009 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: niemiecki.

Wyrok

1 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 16 maja 2007 r. faksem (oryginał został złożony w dniu 21 maja 2007 r.), W. Mandt wnosi zasadniczo o stwierdzenie nieważności decyzji organu powołującego Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lutego 2007 r., oddalającej zażalenie, które złożył na decyzję z dnia 8 września 2006 r., na mocy której Parlament obniżył od dnia 1 kwietnia 2006 r. o 50% rentę rodzinną, którą otrzymywał jako żyjący małżonek po G. Mandt z domu Neumann (zwaną dalej „G. Neumann"), byłej urzędniczce Parlamentu. Powodem tej obniżki było to, że Parlament decyzją z dnia 8 września 2006 r., przychylając się do wniosku K.W. Brauna-Neumanna o przyznanie mu renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann również jako żyjącemu małżonkowi, podjął decyzję o wypłacaniu K.W. Braunowi-Neumannowi tej renty od dnia 1 kwietnia 2006 r. w wysokości 50%.

Ramy prawne

2 Artykuł 79 Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym") stanowi:

„Żyjący małżonek po urzędniku lub byłym urzędniku jest uprawniony do renty wdowiej [rodzinnej] zgodnie z przepisami rozdziału 4 załącznika VIII, równej 60% emerytury za wysługę lat lub renty inwalidzkiej, która wypłacana była zmarłemu małżonkowi lub która byłaby mu wypłacana, gdyby niezależnie od czasu pełnienia służby lub wieku uzyskał uprawnienie do niej w chwili śmierci.

[…]".

3 Artykuł 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przewiduje:

„Jeżeli były urzędnik otrzymywał emeryturę za wysługę lat, jego żyjący małżonek jest uprawniony do renty rodzinnej w wysokości 60% emerytury za wysługę lat, jaką urzędnik otrzymywał w chwili śmierci, pod warunkiem że pozostawali w związku małżeńskim, zanim urzędnik odszedł ze służby w instytucji, oraz że związek małżeński trwał przynajmniej jeden rok, a także z zastrzeżeniem przepisów art. 22. Minimalna renta rodzinna wynosi 35% ostatniego wynagrodzenia podstawowego; jednakże wysokość renty rodzinnej nie może w żadnym przypadku przekroczyć kwoty emerytury za wysługę lat, którą małżonek otrzymywał w chwili śmierci.

[…]".

4 Artykuł 22 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego stanowi:

„W przypadku gdy urzędnik pozostawia żyjącego małżonka oraz sieroty z poprzedniego małżeństwa lub innych następców prawnych, łączna kwota rent jest obliczana tak, jakby żyjący małżonek posiadał wszystkie powyższe osoby na swoim utrzymaniu i rozdzielana między te grupy osób proporcjonalnie w stosunku do rent, które zostałyby przyznane każdemu uprawnionemu traktowanemu w oddzielny sposób.

[…]".

5 Artykuł 27 załącznika VIII stanowi:

„Rozwiedziony małżonek urzędnika lub byłego urzędnika jest uprawniony do otrzymania renty rodzinnej, jak określono w niniejszym rozdziale, pod warunkiem że z chwilą śmierci byłego małżonka przysługiwało mu prawo do otrzymywania od niego środków utrzymania na mocy wyroku sądowego lub w wyniku ugody zawartej między nim a byłym małżonkiem.

Wysokość renty rodzinnej nie może jednakże przekraczać kwoty alimentów wypłacanych w chwili śmierci byłego małżonka, po dostosowaniu tej kwoty zgodnie z przepisami art. 82 regulaminu pracowniczego.

Uprawnienie byłego małżonka wygasa w przypadku zawarcia kolejnego związku małżeńskiego przed śmiercią byłego małżonka. Artykuł 26 stosuje się w przypadku zawarcia kolejnego związku małżeńskiego po śmierci byłego małżonka".

6 Zgodnie z art. 28 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego:

„Jeżeli zmarły urzędnik pozostawia więcej niż jednego rozwiedzionego małżonka uprawnionego do renty rodzinnej albo jednego lub więcej rozwiedzionych małżonków oraz żyjącego małżonka uprawnionych do renty rodzinnej, renta jest dzielona proporcjonalnie w stosunku do czasu trwania poszczególnych małżeństw. Zastosowanie mają przepisy art. 27 akapity drugi i trzeci.

[…]".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

7 G. Neumann, wówczas urzędniczka Parlamentu oraz K.W. Braun-Neumann, obywatele niemieccy, zawarli związek małżeński w Straubing (Niemcy) w dniu 3 maja 1993 r. i zamieszkali w Andenne (Belgia). Według skarżącego K.W. Braun-Neumann dopuścił się czynów karalnych, w efekcie czego został pozbawiony wolności, a następnie przebywał w szpitalu psychiatrycznym.

8 Wspólne pożycie pomiędzy K.W. Braunem-Neumannem i jego małżonką ograniczało się do krótkich okresów w ciągu jednego roku po zawarciu małżeństwa, które zostało rozwiązane orzeczeniem rozwodowym Tribunal de première instance de Namur (sądu pierwszej instancji w Namur) (Belgia) z dnia 6 września 1995 r., które następnie nabyło przymiot powagi rzeczy osądzonej w tym kraju.

9 Wniosek o uznanie w Niemczech orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur, złożony przez G. Neumann, został ostatecznie oddalony postanowieniem Bayerisches Oberstes Landesgericht (sądu najwyższego Bawarii, Niemcy) z dnia 11 października 1999 r. Odmowa uznania opierała się zasadniczo na naruszeniu prawa do obrony K.W. Brauna-Neumanna w trakcie postępowania zakończonego wydaniem tego orzeczenia rozwodowego z uwagi na spóźnione doręczenie wezwania na rozprawę K.W. Braunowi-Neumannowi, przebywającemu w zakładzie karnym w Niemczech.

10 W dniu 25 kwietnia 2000 r. skarżący zawarł związek małżeński z G. Neumann w Nowym Jorku (Stany Zjednoczone).

11 W 2001 r. G. Neumann przeszła na emeryturę i otrzymała w związku z tym emeryturę za wysługę lat. Następnie, według skarżącego, od kwietnia 2002 r. zamieszkiwała w Niemczech. Jednakże „certificat de résidence historique" (zaświadczenie dotychczasowego zameldowania) wydane przez władze Andenne i przedstawione przez skarżącego po rozprawie (zob. pkt 33 niniejszego wyroku) obejmuje adresy zamieszkania wyłącznie na terytorium Belgii.

12 W 2003 r. K.W. Braun-Neumann wszczął w Niemczech postępowanie rozwodowe, żądając rozwiązania małżeństwa z G. Neumann.

13 G. Neumann zmarła w dniu 25 lipca 2004 r. w Niemczech.

14 W dniu 11 sierpnia 2004 r. skarżący wystąpił o przyznanie mu uprawnienia do renty rodzinnej, a wniosek został uwzględniony przez Parlament w dniu 23 września 2004 r. ze skutkiem od dnia 1 listopada tego samego roku.

15 Decyzją z dnia 25 sierpnia 2004 r. Amtsgericht-Familiengericht-Merzig (sąd okręgowy w Merzig, Niemcy) przychylił się do wniosku o rozwód, złożonego przez K.W. Brauna-Neumanna. Następnie sąd ten postanowieniem z dnia 21 stycznia 2005 r. orzekł, że postępowanie rozwodowe zostało umorzone, ponieważ małżeństwo pomiędzy G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem ustało na skutek śmierci G. Neumann w dniu 25 lipca 2004 r.

16 Jednakże w książeczce rodzinnej małżeństwa Braun-Neumann, wydanej przez właściwe władze niemieckie, w dniu 19 stycznia 2005 r. została wpisana wzmianka, według której małżonka „była również żoną" skarżącego i wskazywała ona również miejsce i datę zawarcia tego małżeństwa. Ponadto analogiczna wzmianka dotycząca zawarcia pierwszego małżeństwa przez G. Neumann została wpisana w dniu 6 kwietnia 2006 r. do książeczki rodzinnej małżeństwa Mandt-Neumann.

17 Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2006 r. Amtsgericht Siegen (sąd okręgowy w Siegen, Niemcy), do którego sprawę skierował Landrat des Kreises Siegen-Wittgenstein Standesamtsaufsicht (dyrektor okręgu Siegen-Wittgenstein, organ pełniący funkcje kontrolne w zakresie stanu cywilnego, Niemcy), orzekł ponadto, że należy dokonać sprostowania aktu zgonu zmarłej G. Neumann w taki sposób, aby akt ten wskazywał jako małżonka zmarłej nie tylko W. Mandta, ale również K.W. Brauna-Neumanna. Tak sprostowany akt zgonu został wydany w dniu 23 marca 2006 r.

18 Według Parlamentu K.W. Braun-Neumann wniósł w dniu 29 marca 2006 r. wniosek o przyznanie mu renty rodzinnej jako żyjącemu małżonkowi zmarłej G. Neumann. W ramach tego wniosku K.W. Braun-Neumann przekazał Parlamentowi postanowienie Amtsgericht Siegen z dnia 25 stycznia 2006 r. oraz sprostowany na mocy tego postanowienia akt zgonu.

19 Pismem z dnia 8 września 2006 r. organ powołujący poinformował K.W. Brauna-Neumanna o decyzji przyznającej mu od dnia 1 kwietnia 2006 r. 50% renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann. Pismem z tego samego dnia organ powołujący poinformował skarżącego, że renta rodzinna, która jest mu wypłacana w 100%, zostanie obniżona do 50% od dnia 1 kwietnia 2006 r., a pozostałe 50% będzie od tego dnia wypłacane K.W. Braunowi-Neumannowi jako żyjącemu małżonkowi G. Neumann. W istocie tym samym pismem Parlament poinformował skarżącego, że zgodnie z rejestrem stanu cywilnego G. Neumann w chwili śmierci pozostawała w związku małżeńskim z nim oraz z K.W. Braunem-Neumannem, dodając jednocześnie, że zapoznał się z orzeczeniem rozwodowym Tribunal de première instance de Namur oraz z wyrokiem Bayerisches Oberstes Landesgericht. Następnie, w dniu 18 października 2006 r. Parlament ustalił, jakie prawa przysługują K.W. Braunowi-Neumannowi i przyznał mu od dnia 1 kwietnia 2006 r. 50% renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann.

20 Skarżący wniósł zażalenie na dotyczącą go decyzję z dnia 8 września 2006 r., które jego pełnomocnik złożył pismem z dnia 13 września 2006 r., uzupełnionym pismem z dnia 5 października 2006 r. Skarżący przedstawił również szczegółowo Parlamentowi swoje argumenty pismami z dni 30 września i 4 października 2006 r. Decyzją z dnia 8 lutego 2007 r., organ powołujący, ustosunkowując się do tych czterech pism, oddalił zażalenie skarżącego.

21 K.W. Braun-Neumann, po częściowym uznaniu jego zażalenia dotyczącego wypłaty zaległego świadczenia za okres od dnia 1 sierpnia 2004 r. do dnia 31 marca 2006 r. w wysokości połowy kwoty renty rodzinnej, wniósł skargę do Sądu o wypłatę, ze skutkiem wstecznym od dnia 1 sierpnia 2004 r. drugiej połowy tej renty. Postanowieniem z dnia 23 maja 2008 r. Sąd oddalił skargę jako niedopuszczalną (F-79/07 Braun-Neumann przeciwko Parlamentowi, Zb.Orz.SP s. I-A-1-181,

II-A-1-957). Odwołanie od tego postanowienia wniesione przez K.W. Brauna-Neumanna zostało oddalone postanowieniem Sądu Pierwszej Instancji z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie T-306/08 P Braun-Neumann przeciwko Parlamentowi, Zb.Orz.SP s. I-B-1-1 i II-B-1-1.

Żądania stron i postępowanie

22 Skarżący wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności decyzji organu powołującego z dnia 8 lutego 2007 r.;

— nakazanie Parlamentowi wypłacania mu od dnia 1 kwietnia 2006 r. dodatkowych 50% renty rodzinnej, należnej mu po śmierci jego małżonki G. Neumann i dalszego wypłacania mu tej kwoty co miesiąc.

23 Skarżący wnosi ponadto do Sądu o:

— dopuszczenie języka niemieckiego jako języka postępowania na mocy art. 35 § 2 lit. c) regulaminu postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji.

24 O ile na początku skargi skarżący wnioskuje również o przyznanie pomocy w zakresie kosztów postępowania, o tyle w dalszej części tej samej skargi stwierdza, że złoży stosowny wniosek w tym względzie w terminie późniejszym. Jednakże żaden wniosek w zakresie kosztów postępowania nie został następnie złożony przez skarżącego.

25 Parlament wnosi do Sądu o:

— uznanie skargi za częściowo niedopuszczalną;

— oddalenie skargi jako bezzasadnej w pozostałej części;

— rozstrzygnięcie zgodnie z prawem w przedmiocie kosztów postępowania.

26 Pismami z dnia 30 listopada 2007 r. i z dnia 30 kwietnia 2008 r., na mocy art. 55 i 56 regulaminu postępowania Sąd wezwał strony do zajęcia stanowiska i przedstawienia uwag w przedmiocie niektórych aspektów sporu. Strony zastosowały się do środków organizacji postępowania w wyznaczonym terminie.

27 Pismami z dnia 24 października 2008 r. Sąd poinformował strony, że zamierza, na mocy art. 111 § 1 regulaminu postępowania wezwać K.W. Brauna-Neumanna do wzięcia udziału w sprawie w charakterze interwenienta i wezwał je do przedstawienia uwag w tym zakresie. Skarżący poinformował Sąd, że rezygnuje z przedstawiania uwag w tej kwestii. Parlament w wyznaczonym terminie odpowiedział, że co do zasady nie ma zastrzeżeń w odniesieniu do wspomnianego wezwania.

28 Pismem z dnia 21 listopada 2008 r. Sąd wezwał K.W. Brauna-Neumanna do ustosunkowania się do kwestii dopuszczenia go do udziału w sprawie w charakterze interwenienta. W odpowiedzi K.W. Braun-Neumann oświadczył, że zamierza wystąpić w charakterze interwenienta popierającego żądania Parlamentu.

29 Pismami z dnia 16 grudnia 2008 r. Sąd zwrócił się do stron z pytaniem, czy życzą sobie, aby pewne pisma z akt sprawy, które uważają za tajne lub poufne, nie zostały udostępnione K.W. Braunowi-Neumannowi. Parlament odpowiedział Sądowi w wyznaczonym terminie, że nie zgłasza zastrzeżeń, natomiast skarżący nie odpowiedział na pismo Sądu.

30 Postanowieniem prezesa Sądu z dnia 3 marca 2009 r., doręczonym stronom dnia 4 marca tego samego roku K.W. Braun-Neumann został dopuszczony do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Parlamentu.

31 W uwagach interwenienta złożonych w dniu 20 kwietnia 2009 r. K.W. Braun-Neumann wnosi do Sądu o oddalenie skargi. Pismami z dnia 30 kwietnia 2009 r. Sąd poinformował strony, że mogą odpowiedzieć na uwagi interwenienta w toku procedury ustnej.

32 Na rozprawie strony oraz interwenient wniosły o udzielenie im zgody na przedstawienie nowych dokumentów i dowodów w ramach postępowania. Na zakończenie rozprawy przewodniczący Sądu poinformował, że procedura ustna nie została zamknięta.

33 Pismami z dnia 17 czerwca 2009 r. Sąd poinformował strony, że w określonym czasie mają możliwość złożenia dokumentów, o których wspominały podczas rozprawy. Skarżący oraz K.W. Braun-Neumann przesłali pocztą różne dokumenty. Wśród dokumentów złożonych przez K.W. Brauna-Neumanna znajduje się, po pierwsze, list, który skarżący przesłał do niego w dniu 22 września 1997 r., żądając, by K.W. Braun-Neumann przestał nękać „jego żonę" („meine Frau"); po drugie, orzeczenie Amtsgericht Nürnberg (sądu okręgowego w Norymberdze, Niemcy) z dnia 10 grudnia 1999 r. zasądzające od G. Neumann zapłatę kwoty 400 marek niemieckich (DEM) miesięcznie tytułem alimentów dla byłego małżonka; po trzecie, orzeczenie zaoczne Landgericht Koblenz (sądu regionalnego w Koblencji, Niemcy) z dnia 27 listopada 2007 r. zasądzającego od syna zmarłej G. Neumann zapłatę 150 000 EUR tytułem zachowku na rzecz skarżącego oraz, po czwarte, pismo Staatsanwaltschaft Siegen (prokuratury z Siegen, Niemcy) z dnia 16 lutego 2006 r. zaadresowane do K.W. Brauna-Neumanna i informujące go, że doniesienie o bigamii, które złożył przeciwko skarżącemu w dniu 17 marca 2005 r. zostało umorzone z powodu przedawnienia.

34 Ponadto w dniu 10 lipca 2009 r. Sąd przyjął dodatkowe środki organizacji postępowania, do których strony zastosowały się w wyznaczonych terminach.

35 W dniu 11 września 2009 r. Sąd wyznaczył stronom termin do 25 września tego samego roku na przedstawienie ewentualnych uwag odnośnie do złożonych dokumentów, powołanych w pkt 33 niniejszego wyroku i ustosunkowanie się do ich treści. Wyłącznie skarżący przedstawił takie uwagi i wskazał w szczególności, że nie przypomina sobie listu z dnia 22 września 1997 r. oraz podnosi, że wyrok Landgericht Koblenz z dnia 27 listopada 2007 r. jest wynikiem błędnych danych dostarczonych przez K.W. Brauna-Neumanna.

36 Przedstawiciel interwenienta poinformował Sąd o śmierci K.W. Brauna-Neumanna w dniu 9 października 2009 r. i przedstawił odpis aktu zgonu.

37 W dniu 12 listopada 2009 r. Sąd wyznaczył 26 listopada 2009 r. jako termin na złożenie, z jednej strony, ewentualnych uwag przez strony w przedmiocie skutków śmierci K.W. Brauna-Neumanna dla niniejszej sprawy oraz, z drugiej strony, na poinformowanie Sądu przez pełnomocnika K.W. Brauna-Neumanna o ewentualnym kontynuowaniu postępowania z udziałem jego następców prawnych.

38 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 12 listopada 2009 r. Parlament poinformował Sąd, że w następstwie śmierci K.W. Brauna-Neumanna decyzją z dnia 11 listopada 2009 r. dostosował odpowiednio wysokość renty rodzinnej W. Mandta z takim skutkiem, że od dnia 1 listopada 2009 r. będzie on otrzymywał pełną wysokość renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann.

39 Pismem, które zostało przekazane do sekretariatu Sądu w dniu 25 listopada 2009 r., skarżący przedstawił uwagi dotyczące skutków śmierci K.W. Brauna-Neumanna dla niniejszej sprawy. W szczególności stoi on na stanowisku, że śmierć K.W. Brauna-Neumanna nie pociąga za sobą odmiennej oceny sytuacji prawnej, będącej przedmiotem sporu. Jednakże okoliczność, że od tej chwili

renta rodzinna w całości wypłacana jest skarżącemu, powinna być traktowana jako okoliczność wskazująca na zasadność jego roszczeń; Parlament ponownie uznał bowiem, że doszło do rozwodu pomiędzy zmarłą G. Neumann i zmarłym K.W. Braunem-Neumannem, a także uznał legalność związku małżeńskiego, który G. Neumann zawarła z W. Mandtem. Skarżący wywodzi z powyższego, że jego uprawnienie do pobierania 100% wysokości renty rodzinnej istniało również w przeszłości w okresie pomiędzy śmiercią G. Neumann i wniesieniem skargi, a w każdym razie w okresie pomiędzy dniem 1 sierpnia 2004 r. i dniem 1 kwietnia 2006 r.

40 W dniu 26 listopada 2009 r. Parlament przedstawił swoje uwagi w przedmiocie skutków śmierci K.W. Brauna-Neumanna dla niniejszej sprawy i wskazał w szczególności, że według niego kwestia ustalenia, czy W. Mandta należy uznać za jedynego żyjącego małżonka lub czy renta rodzinna powinna zostać podzielona pomiędzy W. Mandta i zmarłego K.W. Brauna-Neumanna pozostaje otwarta nawet po śmierci tego ostatniego.

41 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 26 listopada 2009 r., przedstawiciel interwenienta poinformował Sąd, z jednej strony, iż z testamentu zmarłego K.W. Brauna-Neumanna wynika, że Shirley Meyer jest jego jedyną spadkobierczynią powołaną do spadku w całości, oraz z drugiej strony, że w związku z powyższym statusem zamierza wejść w prawa interwenienta w niniejszej sprawie. Do pisma przedstawiciela interwenienta dołączone były kopie testamentu z dnia 7 stycznia 2008 r. oraz protokołu z dnia 3 listopada 2009 r. sporządzonego przez Amtsgericht Merzig – sąd właściwy w sprawach spadkowych. W tym samym piśmie przedstawiciel interwenienta zobowiązał się do przedstawienia pełnomocnictwa w późniejszym terminie, co uczynił w dniu 9 grudnia 2009 r.

42 W dniu 5 stycznia 2010 r. procedura ustna została zamknięta i sprawa została skierowana na naradę.

Przedmiot sporu

43 Na poparcie swoich żądań skarżący wnosi o stwierdzenie nieważności decyzji organu powołującego z dnia 8 lutego 2007 r. oddalającej jego zażalenie. W tym względzie należy przypomnieć, że żądanie stwierdzenia nieważności przedstawione w odniesieniu do decyzji o oddaleniu zażalenia skutkuje tym, że akt, na który wniesione zostało zażalenie, zostaje poddany ocenie sędziego, jeżeli decyzja jest pozbawiona autonomicznej treści (wyrok Trybunału z dnia 17 stycznia 1989 r. w sprawie 293/87 Vainker przeciwko Parlamentowi, Rec. s. 23, pkt 8; wyroki Sądu Pierwszej Instancji: z dnia 10 grudnia 1992 r. w sprawie T-33/91 Williams przeciwko Trybunałowi Obrachunkowemu, Rec. s. II-2499, pkt 23; z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie T-309/03 Camós Grau przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1173, pkt 43; wyrok Sądu z dnia 4 czerwca 2009 r. w sprawie F-11/08 Mölling przeciwko Europolowi, Zb.Orz.SP s. I-A-1-159, II-A-1-899, pkt 27). W niniejszej sprawie zażalenie skarżącego oddalone przez organ powołujący w dniu 8 lutego 2007 r. dotyczyło decyzji z dnia 8 września 2006 r. o obniżce renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann do 50% od dnia 1 kwietnia 2006 r. Decyzja z dnia 8 lutego 2007 r. pozbawiona jest autonomicznej treści w zakresie, w jakim ogranicza się do utrzymania w mocy decyzji z dnia 8 września 2006 r. oraz – co więcej – ze względu na jej uzasadnienie, które co prawda w sposób pogłębiony, niemniej jednak stanowi pod względem merytorycznym jedynie powtórzenie uzasadnienia pierwszej decyzji; wobec powyższego należy uznać, że skarga odnosi się tylko do decyzji z dnia 8 września 2006 r. dotyczącej skarżącego (zwanej dalej „zaskarżoną decyzją").

44 Co się tyczy wniosku skarżącego o dopuszczenie języka niemieckiego jako języka postępowania, należy przypomnieć, że na mocy art. 35 §§ 1 i 2 regulaminu postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji, mającego zastosowanie w chwili wniesienia skargi, język postępowania – spośród 23 języków oficjalnych Unii Europejskiej – wybiera skarżący, z zastrzeżeniem przepisów art. 35 § 2 lit. a)–c), tego regulaminu, które nie mają zastosowania do niniejszej sprawy. W każdym razie, na mocy art. 29 regulaminu postępowania przed Sądem, mającego zastosowanie od dnia 1 listopada 2007 r., reguły dotyczące systemu językowego zawarte w regulaminie postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji mają zastosowanie przed Sądem, tzn. zastosowanie mają wspomniane powyżej przepisy art. 35 §§ 1 i 2

pierwszego z wymienionych regulaminów. W niniejszej sprawie Sąd nie orzeka w przedmiocie wniosku skarżącego o dopuszczenie języka niemieckiego jako języka postępowania, ponieważ skarżący może zgodnie z prawem wybrać język niemiecki jako język postępowania, co zresztą uczynił.

45 Należy ponadto stwierdzić, że śmierć K.W. Brauna-Neumanna w dniu 9 października 2009 r. nie czyni skargi skierowanej do Sądu bezprzedmiotową, z wyjątkiem żądań zasądzenia zapłaty renty przez Parlament za okres po 31 października 2009 r., gdyż od tego dnia skarżący otrzymuje całość renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann (zob. pkt 38 niniejszego wyroku). Wobec powyższego i w zakresie, w jakim roszczenia skarżącego w sprawie nakazania zapłaty przez Parlament dotyczą tego okresu, stają się one bezprzedmiotowe. Natomiast żądania skarżącego zachowują w pełni swój przedmiot w odniesieniu do okresu poprzedzającego śmierć K.W. Brauna-Neumanna.

W przedmiocie żądań stwierdzenia nieważności

Argumenty stron

46 Na poparcie żądań stwierdzenia nieważności skarżący podnosi, że zaskarżona decyzja narusza prawo Unii. W tym względzie podnosi dziewięć argumentów.

47 Pierwszy argument podzielony jest na dwie części. Z jednej strony prawa zmarłej G. Neumann oraz prawa skarżącego miały zostać ograniczone, ponieważ postanowienie Bayerisches Oberstes Landesgericht z dnia 11 października 1999 r. (zob. pkt 9 niniejszego wyroku) nie mogło być zaskarżone w szczególności przed Bayerischer Verfassungsgerichtshof (trybunałem konstytucyjnym Bawarii). Z drugiej strony postanowienie Bayerisches Oberstes Landesgericht opiera się na błędnych przesłankach oraz, ponadto, nie jest zgodne z prawem obowiązującym w chwili jego wydania, a w szczególności z prawem Unii. Przede wszystkim, zdaniem skarżącego, z postanowienia nie wynika bowiem, czy Bayerisches Oberstes Landesgericht sprawdził twierdzenia K.W. Brauna-Neumanna dotyczące przebiegu postępowania rozwodowego przed Tribunal de première instance de Namur; ponadto wezwanie do stawiennictwa w tymże sądzie w Namur zostało doręczone K.W. Braunowi-Neumannowi zgodnie z regułami obowiązującego prawa międzynarodowego i miał on wystarczająco dużo czasu od dnia otrzymania tego wezwania, tj. 4 sierpnia 1995 r. do dnia ogłoszenia orzeczenia rozwodowego przez Tribunal de première instance de Namur w dniu 6 września 1995 r., by złożyć do tego sądu odpowiedź na pozew. Co więcej, K.W. Braun-Neumann, wbrew swoim twierdzeniom, nie wniósł apelacji od wspomnianego orzeczenia rozwodowego.

48 W ramach drugiego argumentu skarżący, z jednej strony, opierając się na art. 27 Konwencji pomiędzy Republiką Federalną Niemiec a Belgią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i ugód oraz dokumentów urzędowych w sprawach cywilnych i handlowych podpisanej w Bonn dnia 30 czerwca 1958 r., obowiązującej w chwili wydania orzeczenia rozwodowego przez Tribunal de première instance de Namur oraz, z drugiej strony, powołując się na argumenty podniesione w ramach pierwszego argumentu, utrzymuje, że K.W. Braun-Neumann nie był nieobecny w postępowaniu przed Tribunal de première instance de Namur oraz że, nawet przy dopuszczeniu takiego założenia, mógł się bronić.

49 W ramach trzeciego argumentu skarżący podnosi, że zaskarżona decyzja narusza rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Dz.U. L 338, s. 1), w zakresie, w jakim nie istnieją podstawy nieuznania orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur w rozumieniu art. 22 rozporządzenia nr 2201/2003.

50 W ramach czwartego argumentu skarżący broni ważności orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur w zakresie, w jakim Belgia była ostatnim miejscem zamieszkania małżonków G. Neumann i K.W. Brauna-Neumanna i to pomimo błędnych informacji dotyczących miejsca zamieszkania, które ten ostatni przekazał, działając w złej wierze, Bayerisches Oberstes Landesgericht, przed którym postępowanie zakończyło się postanowieniem z dnia 11 października 1999 r.

51 Piąty argument dotyczy zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim odwołuje się ona do postanowienia Amtsgericht Siegen z dnia 25 stycznia 2006 r., podczas gdy to postanowienie nie ma znaczenia dla uznania orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur i ponadto nie mogłoby być ważne w Unii Europejskiej, w której wielożeństwo nie jest dozwolone.

52 W ramach szóstego argumentu skarżący podnosi, że małżeństwo między G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem trwało krócej niż jeden rok i że wobec powyższego K.W. Braun-Neumann nie może, w świetle przepisów art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, dochodzić uprawnień do renty rodzinnej.

53 Siódmy argument oparty jest, z jednej strony, na fakcie, że decyzja z dnia 8 lutego 2007 r., oddalająca zażalenie skarżącego, powołuje się na przepisy prawa niemieckiego, a mianowicie na art. 23 i 29 Ehegesetz (ustawy o małżeństwie), które nie miały już zastosowania w chwili przyjęcia tej decyzji, oraz, z drugiej strony, na fakcie, że przyczyną nieważności związku małżeńskiego zawartego pomiędzy K.W. Braunem-Neumannem i G. Neumann był brak wiedzy na temat osobowości małżonka oraz ciążących na nim wyroków skazujących w chwili zawierania związku małżeńskiego, nawet jeżeli skarżący przyznaje, że nie jest uprawniony do zaskarżenia ważności tego małżeństwa przed sądem.

54 W ramach ósmego argumentu skarżący podnosi, że Parlament, od chwili uprawomocnienia się orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur uznawał, że G. Neumann jest rozwiedziona w rozumieniu regulaminu pracowniczego, ze wszystkimi skutkami finansowymi, które to za sobą pociąga. W następstwie zawarcia związku małżeńskiego ze skarżącym była ponownie traktowana przez instytucję jako kobieta zamężna „ze wszystkimi związanymi z tym podwyżkami i obniżkami dochodów i emerytur". W takich okolicznościach Parlament stworzył uzasadnione oczekiwania u zmarłej G. Neumann i skarżącego co do tego, że mają oni status małżonków.

55 W ramach dziewiątego argumentu skarżący, podnosząc, że na mocy art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego sam status żyjącego małżonka wystarczy, aby być uprawnionym do 100-procentowej wysokości renty rodzinnej, stoi na stanowisku, że posiada ten status i ma prawo do otrzymywania tej renty w całości. Jego zdaniem postanowienie Amtsgericht Siegen z dnia 25 stycznia 2006 r. nie podważa bowiem faktu, że w Nowym Jorku zawarł w sposób ważny związek małżeński z G. Neumann.

56 W odpowiedzi na różne argumenty skarżącego Parlament utrzymuje zasadniczo, że sąd Unii nie jest właściwy do kontrolowania wyroków sądów krajowych ani działań władz krajowych. W tym zakresie Parlament stoi na stanowisku, że ewentualne błędy popełnione przez sądy niemieckie nie mogą być podnoszone przez skarżącego przed Sądem, a organ powołujący był zobowiązany uwzględnić akt zgonu sprostowany przez właściwe władze i w konsekwencji zmienić uprawnienia skarżącego do renty rodzinnej. Parlament podnosi również, że rozporządzenie nr 2201/2003 nie miało zastosowania w dniu 6 września 1995 r., czyli w dniu ogłoszenia orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur. Parlament wskazuje ponadto, że o ile przepisy art. 23 i 29 Ehegesetz zostały uchylone, to w każdym razie zostały zastąpione art. 1313 Bürgerliches Gesetzbuch (niemieckiego kodeksu cywilnego, zwanego dalej „BGB") o identycznej treści. Ponadto, co się tyczy czasu trwania małżeństwa pomiędzy zmarłą G. Neumann i zmarłym K.W. Braunem-Neumannem, Parlament podnosi, że chociaż należy uznać, że małżeństwo to zostało rozwiązane orzeczeniem rozwodowym Tribunal de première instance de Namur, G. Neumann i K.W. Braun-Neumann zawarli związek małżeński w dniu 3 maja

1993 r., a małżeństwo to trwało dwa lata. Ponadto Parlament stwierdza, że mając na uwadze zasadę zgodności pomiędzy zażaleniem i skargą skarżący nie może podnieść zasady uzasadnionych oczekiwań po raz pierwszy na etapie skargi.

57 W swoich uwagach interwenienta K.W. Braun-Neumann powtarza zasadniczo argumenty Parlamentu, ale dodaje, w szczególności, dwa argumenty. Z jednej strony podnosi dodatkowo, że sam fakt, iż Parlament wypłacał w całości rentę rodzinną skarżącemu, nie może być traktowany jako gwarancja ze strony administracji, biorąc pod uwagę, że zwyczajna wypłata nie może zrodzić jakichkolwiek uzasadnionych oczekiwań ze strony beneficjenta co do legalności świadczenia. Z drugiej strony w zakresie, w jakim dla każdego urzędnika istnieje jedno uprawnienie do renty z tytułu jego emerytury, Parlament słusznie dokonał podziału renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann pomiędzy dwóch żyjących małżonków.

Ocena Sądu

58 W ramach pięciu pierwszych argumentów oraz w ramach siódmego argumentu skarżący podważa status K.W. Brauna-Neumanna jako żyjącego małżonka. W ramach szóstego argumentu skarżący wychodzi z założenia, że K.W. Braun-Neumann ma status żyjącego małżonka, ale zarzuca Parlamentowi naruszenie art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego w zakresie, w jakim K.W. Braun-Neumann nie miał statusu małżonka zmarłej G. Neumann przez wymagany w tym artykule okres co najmniej jednego roku. Ósmy argument opiera się na naruszeniu zasady uzasadnionych oczekiwań. Wreszcie w ramach dziewiątego argumentu skarżący podnosi błędne zastosowanie art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego w zakresie, w jakim Parlament, po uznaniu jego statusu żyjącego małżonka, powinien był mu przyznać rentę rodzinną w całości, niezależnie od uznania, że K.W. Braun-Neumann posiada ten sam status.

59 Z powyższego wynika, że argumentacja skarżącego dotyczy zasadniczo dwóch zarzutów.

60 Pierwszy zarzut opiera się na naruszeniu art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego i obejmuje trzy części. Pierwsza część, która odpowiada pierwszym pięciu argumentom podniesionym przez skarżącego oraz siódmemu argumentowi, opiera się na podważaniu samego statusu K.W. Brauna-Neumanna jako żyjącego małżonka. Druga część tego zarzutu obejmuje szósty argument i dotyczy niespełnienia wymogu ustanowionego przez wspomniany artykuł, by związek małżeński trwał przynajmniej jeden rok w przypadku małżeństwa pomiędzy zmarłą G. Neumann i zmarłym K.W. Braunem-Neumannem. Trzecia część obejmująca dziewiąty argument dotyczy wysokości renty rodzinnej należnej żyjącemu małżonkowi zmarłego urzędnika w przypadku przyznania tego samego statusu również innej osobie.

61 Drugi zarzut odpowiadający ósmemu argumentowi jest oparty na naruszeniu zasady uzasadnionych oczekiwań.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego

- Co się tyczy pierwszej części zarzutu dotyczącej podważania statusu żyjącego małżonka w przypadku K.W. Brauna-Neumanna

62 Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że zarówno względy jednolitego stosowania prawa Unii, jak i zasady równości wskazują na to, że treści przepisu prawa Unii, który nie zawiera wyraźnego odesłania do prawa państw członkowskich dla określenia jego znaczenia i zakresu, należy zwykle nadać w całej Unii autonomiczną i jednolitą wykładnię, której należy dokonywać z uwzględnieniem kontekstu przepisu i celu spornego uregulowania (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 18 stycznia 1984 r.

w sprawie 327/82 Ekro, Rec. s. 107, pkt 11; wyroki Sądu Pierwszej Instancji: z dnia 18 grudnia 1992 r. w sprawie T-43/90 Díaz García przeciwko Parlamentowi, Rec. s. II-2619, pkt 36; z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie T-342/04 Adam przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-2-23, II-A-2-107, pkt 32). Jednakże wspomniane orzecznictwo dopuszcza również, że w braku wyraźnego odesłania stosowanie prawa Unii może jednak wymagać, zależnie od przypadku, posłużenia się prawem państw członkowskich, jeśli sąd Unii nie może znaleźć w prawie Unii ani w zasadach ogólnych prawa Unii elementów pozwalających mu na ustalenie ich treści i zakresu w drodze wykładni autonomicznej.

63 Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku pojęć dotyczących praw stanu cywilnego i prawa rodzinnego (zob. podobnie wyroki Trybunału: z dnia 17 kwietnia 1986 r. w sprawie 59/85 Reed, Rec. s. 1283, pkt 15 i, w szczególności, z dnia 31 maja 2001 r. w sprawach połączonych C-122/99 P i C-125/99 P D i Szwecja przeciwko Radzie, Rec. s. I-4319, pkt 34–38), ponieważ porządek prawny Unii nie posiada norm pisanych w tej dziedzinie. W tym względzie zostało orzeczone, że formalna ważność ugody alimentacyjnej stanowiąca warunek przyznania renty rodzinnej małżonkowi rozwiedzionemu na mocy art. 27 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego podlega prawu krajowemu (wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie T-172/01 M przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości, Rec. s. II-1075, pkt 72, 73).

64 Pozostaje jednak określić, w jaki sposób należy rozumieć odesłanie do praw krajowych w przypadku świadczenia pieniężnego przewidzianego przez regulamin pracowniczy, kiedy z jednej strony przyznanie tego świadczenia uzależnione jest od stanu cywilnego urzędnika, a z drugiej strony stan ten jest oceniany odmiennie przez dwa krajowe porządki prawne.

65 W szczególności w niniejszej sprawie chodzi o ustalenie, czy właściwa instancja Unii orzeka, czy dana osoba może mieć status „żyjącego małżonka” w oparciu o rozumowanie oparte na zasadach prawa prywatnego międzynarodowego, a tym samym na podstawie krajowego porządku prawnego określonego w oparciu o to rozumowanie. Nie tylko bowiem oczywiste wymogi zarządu administracyjnego, ale przede wszystkim względy prawne sprzeciwiają się rozumowaniu opartemu na zasadach prawa prywatnego międzynarodowego.

66 Po pierwsze, o ile w porządku prawnym Unii są zawarte instrumenty prawa prywatnego międzynarodowego odnoszące się do praw stanu cywilnego, w szczególności zaś rozporządzenie nr 2201/2003, o tyle należy jednak stwierdzić, że rozporządzenie to okazuje się być pomocne w nader ograniczonym stopniu przy określaniu właściwego krajowego porządku prawnego, wówczas, kiedy stan cywilny urzędnika jest oceniany odmiennie przez dwa krajowe porządki prawne. Przede wszystkim rozporządzenie nr 2201/2003 przewiduje uznanie z mocy prawa orzeczeń o rozwiązaniu związku małżeńskiego i orzeczenia stosujące to rozporządzenie tzn. orzeczenia o uznaniu rozwiązania związku małżeńskiego (orzeczenia, na których właściwe instancje Unii mogłyby opierać się przy wykonywaniu kompetencji, o których mowa w pkt 64 niniejszego wyroku) wydawane są wyłącznie w przypadku, gdy uznanie takiego rozwiązania zostało podważone i kiedy strona przedstawia właściwemu sądowi spór dotyczący uznania. Ponadto, co się dalej tyczy orzeczeń o rozwiązaniu związku małżeńskiego, należy podnieść, że spór dotyczący uznania orzeczenia może prowadzić do wydania orzeczeń krajowych rozbieżnych w różnych państwach członkowskich, do których sądów spór został skierowany. Ponadto wspomniane rozporządzenie nie ma zastosowania do orzeczeń wydanych w państwach trzecich i możliwe jest powołanie się na nie wyłącznie w państwach członkowskich z wyjątkiem Danii w odniesieniu do orzeczeń wydanych w tych państwach.

67 Po drugie, o ile instrumenty prawa Unii, powołane w poprzednim punkcie mogą być przydatne w kwestii praw stanu cywilnego osób, o tyle zawierają one głównie normy kolizyjne dotyczące jurysdykcji sądów. Natomiast przy aktualnym stanie prawa sam porządek prawny Unii nie zawiera norm kolizyjnych w zakresie prawa stanu cywilnego osób. Równocześnie jest bezsporne, że normy praw krajowych nie są zbieżne w tym zakresie. W istocie, o ile wszystkie krajowe systemy norm

kolizyjnych starają się poddać prawa stanu cywilnego osób prawu, z którym osoba zainteresowana jest najściślej związana, o tyle niektórzy uważają, że właściwym łącznikiem jest obywatelstwo, a inni, że miejsce pobytu, natomiast jeszcze inni przyjmują rozwiązania pośrednie.

68 Wobec powyższego, uwzględniając, z jednej strony, brak kompletnego systemu norm prawa prywatnego międzynarodowego w systemie prawa Unii oraz, z drugiej strony, rozbieżności pomiędzy krajowymi systemami prawa prywatnego międzynarodowego, ustalenie przez instancje administracyjne Unii, w celu zastosowania przepisu prawa wtórnego, takiego jak art. 79 regulaminu pracowniczego lub art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu, krajowego porządku prawnego, który jako jedyny byłby „właściwy" dla ustalenia stanu cywilnego osoby, okazuje się być przedsięwzięciem złożonym i w najwyższym stopniu niepewnym na gruncie prawnym nawet przy pominięciu wymogów i ograniczeń administracyjnych [zob. podobnie opinia rzecznika generalnego J.P. Warnera w sprawie 40/79 P. przeciwko Komisji (wyrok Trybunału z dnia 5 lutego 1981 r.), Rec. s. 382 i nast.]. Ponadto sąd Unii powinien powstrzymać się przed takim przedsięwzięciem, które w szczególności byłoby równoznaczne z prawodawstwem sądowym (ww. opinia rzecznika generalnego J.P. Warnera, s. 383).

69 W niniejszej sprawie w celu sprawdzenia, czy należało uznać, że K.W. Braunowi-Neumannowi przysługuje status żyjącego małżonka, Parlament, bez wyraźnego poparcia swojego stanowiska rozważaniami odnoszącymi się do prawa prywatnego międzynarodowego, oparł się głównie na rozważaniach opartych na prawie materialnym i porządku prawnym kraju, w tym przypadku Niemiec, które w sposób wyraźny miały ścisły związek zarówno z sytuacją K.W. Brauna-Neumanna, jak i całym sporem.

70 K.W. Braun-Neumann był bowiem obywatelem niemieckim i miał miejsce stałego pobytu w Niemczech. Ponadto w tym kraju nie tylko został zawarty związek małżeński z G. Neumann, ale również ta ostatnia osoba, w stosunku do której K.W. Braun-Neumann podnosi, że jest jej żyjącym małżonkiem, była obywatelką niemiecką, która w czasie wykonywania zawodu mieszkała w Belgii, a która po przejściu na emeryturę przeniosła swoje miejsce stałego pobytu do Niemiec; w istocie, o ile skarżący po rozprawie przedstawił belgijskie zaświadczenie miejsca zamieszkania zmarłej G. Neumann, obejmujące adresy jej zamieszkania w Belgii aż do dnia śmierci, należy stwierdzić, z jednej strony, że sam skarżący, w odpowiedzi z dnia 9 czerwca 2008 r. na środki organizacji postępowania zarządzone przez Sąd, potwierdził, że G. Neumann osiedliła się w Niemczech w kwietniu 2002 r., oraz, z drugiej strony, że zaświadczenia miejsca zamieszkania w zakresie, w jakim wydające je władze nie sprawdzają rzeczywistego miejsca pobytu (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 8 kwietnia 2008 r. w sprawie F-134/06 Bordini przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-87, II-A-1-435, pkt 76) posiadają bardzo względną moc dowodową. Ponadto druga osoba, która domagała się uznania statusu żyjącego małżonka zmarłej G. Neumann, a mianowicie skarżący, była również obywatelem niemieckim i w państwie tym miała miejsce stałego pobytu.

71 Uwzględniając tak silne związki z Niemcami i bez potrzeby ustalenia na zasadzie porównania, czy Niemcy są krajem, z którym zmarły K.W. Braun-Neumann miał najściślejszy związek, lub czy są krajem najsilniej związanym z całością sporu, co zresztą wydaje się wysoce prawdopodobne, Parlament miał prawo odwołać się do niemieckiego prawa materialnego i niemieckiego porządku prawnego przy udzielaniu odpowiedzi na pytanie, czy należy uznać, że K.W. Braun-Neumann posiada status żyjącego małżonka.

72 Nie można ponadto podważyć faktu, że również w większości krajowych porządków prawnych stan cywilny zmarłego K.W. Brauna-Neumanna zostałby ustalony przy zastosowaniu niemieckiego prawa materialnego i zostałby przyjęty ten stan cywilny, który ustalono w jego przypadku zgodnie z porządkiem prawnym tego państwa członkowskiego.

73 Równocześnie nie ma wątpliwości, że w świetle niemieckiego prawa materialnego i porządku prawnego zmarły K.W. Braun-Neumann posiadał od dnia śmierci G. Neumann do dnia jego własnej śmierci status żyjącego małżonka po zmarłej G. Neumann.

74 Przede wszystkim nie zostało podważone, że K.W. Braun-Neumann zawarł związek małżeński z G. Neumann w dniu 3 maja 1993 r. w Niemczech i nabył w tym dniu status jej małżonka.

75 Ponadto jest bezsporne, że w wyniku postępowania wszczętego w Niemczech przez G. Neumann mającego na celu uznanie orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur, Bayerisches Oberstes Landesgericht odmówił uznania tego orzeczenia w niemieckim porządku prawnym.

76 Jest również bezsporne, że postanowieniem z dnia 21 stycznia 2005 r. Amtsgericht-Familiengericht-Merzig orzekł, że postępowanie rozwodowe, które zostało wszczęte przed tym sądem przez K.W. Brauna-Neumanna przeciwko G. Neumann i które zakończyło się orzeczeniem rozwodu w dniu 25 sierpnia 2004 r., zostało umorzone, ponieważ małżeństwo zostało rozwiązane poprzez śmierć G. Neumann w dniu 25 lipca 2004 r.

77 Ponadto postanowieniem Amtsgericht Siegen z dnia 25 stycznia 2006 r. akt zgonu G. Neumann został sprostowany w takim zakresie, że jako małżonka wskazuje – oprócz skarżącego, który już w nim figurował – również K.W. Brauna-Neumanna. Sprostowany akt zgonu, wymieniający jednocześnie skarżącego i K.W. Brauna-Neumanna jako małżonków zmarłej G. Neumann został wydany w dniu 23 marca 2006 r.

78 Dodatkowo właściwe władze niemieckie nie tylko utrzymały w mocy książeczkę rodzinną małżeństwa K.W. Brauna-Neumanna i G. Neumann po zawarciu przez nią związku małżeńskiego ze skarżącym w 2000 r., ale wpisały również do książeczki rodzinnej jej drugiego małżeństwa wzmiankę, że G. Neumann „jest również małżonką" K.W. Brauna-Neumanna.

79 Z wywodów przedstawionych powyżej wynika, że z punktu widzenia niemieckiego prawa materialnego i niemieckiego porządku prawnego małżeństwo pomiędzy G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem istniało do dnia śmierci G. Neumann w dniu 25 lipca 2004 r. oraz że przynajmniej w świetle tego prawa materialnego i tego porządku prawnego należy uważać G. Neumann i K.W. Brauna-Neumanna za małżonków aż do wspomnianego dnia, a K.W. Braun-Neumann mógł od dnia 25 lipca 2004 r. powoływać się na swój status żyjącego małżonka po zmarłej G. Neumann w rozumieniu art. 79 regulaminu pracowniczego.

80 Argumenty podniesione przez skarżącego w celu zakwestionowania tego, że K.W. Braun-Neumann posiada status żyjącego małżonka, nie mogą podważyć tego stwierdzenia.

81 Podobnie rzecz ma się z argumentami skarżącego dotyczącymi przyczyn nieważności małżeństwa zawartego pomiędzy G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem, leżących po stronie tego ostatniego. Należy stwierdzić, że ważność tego małżeństwa nigdy nie została zaskarżona przed sądem.

82 Ponadto fakt, że decyzja z dnia 8 lutego 2007 r. oddalająca zażalenie skarżącego odsyła do przepisów prawa niemieckiego, które już nie obowiązywały w chwili jej przyjęcia, nie może mieć wpływu na przyznanie K.W. Braunowi-Neumannowi statusu żyjącego małżonka ani unieważniać tej decyzji. Z jednej strony, jak bowiem wskazał Parlament, a skarżący temu nie zaprzeczył, o ile art. 23 i 29 Ehegesetz, do których odsyłała zaskarżona decyzja, zostały uchylone, o tyle w każdym razie zostały one zastąpione art. 1313 BGB o zasadniczo identycznej treści. Z drugiej strony z treści tej decyzji wynika, że wspomniane przepisy nie stanowią podstawy, na której opiera się organ powołujący, oddalając zażalenie, ale są wyłącznie podane jako odnośne przepisy krajowe w ramach zakwestionowania ważności związku małżeńskiego w niemieckim porządku prawnym.

83 Co się tyczy kwestii ważności orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur, chociaż prawdą jest, że jego ważność nie jest kwestionowana na gruncie belgijskiego porządku prawnego, wystarczy stwierdzić, że ważność w Belgii nie przesądza o jego ważności na gruncie innych krajowych porządków prawnych, a w szczególności w Niemczech, gdzie, jak zostało to już podniesione, sąd odmówił jego uznania.

84 Należy również oddalić zarzuty skarżącego dotyczące, z jednej strony, odmowy uznania orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur w niemieckim porządku prawnym, a z drugiej strony, postanowienia Amtsgericht Siegen z dnia 25 stycznia 2006 r. (zob. odpowiednio pkt 49, 51 niniejszego wyroku). Kontrola zasadności orzeczeń wydanych przez sądy krajowe, w szczególności w okolicznościach takich jak w niniejszej sprawie nie należy bowiem ani do sądów, ani do instytucji Unii stosujących regulamin pracowniczy. Wreszcie orzeczenie rozwodowe Tribunal de première instance de Namur nie jest objęte czasowym zakresem stosowania rozporządzeń nr 1347/2000 i nr 2201/2003, przywołanych przez skarżącego.

85 Po odrzuceniu argumentacji skarżącego mającej na celu podważenie statusu K.W. Brauna-Neumanna jako żyjącego małżonka należy ponadto dodać, że przyznanie mu tego statusu przez Parlament nie pozostaje w sprzeczności z przyznaniem tego samego statusu skarżącemu ani też nie jest niezgodne z porządkiem publicznym Unii.

86 Po pierwsze, należy stwierdzić, że niemiecki porządek prawny wyraźnie i na kilka sposobów (zob. w szczególności pkt 77, 78 niniejszego wyroku) przyznał status małżonka zmarłej G. Neumann zarówno skarżącemu jak i K.W. Braunowi-Neumannowi. Należy ponadto przypomnieć w tym względzie stanowisko Parlamentu, zgodnie z którym w prawie niemieckim nawet małżeństwo zawarte z naruszeniem obowiązujących zakazów prawnych jest ważne do czasu stwierdzenia jego nieważności orzeczeniem sądu.

87 Po drugie, okoliczność, że – po uwzględnieniu powyższych rozważań – instytucja Unii przyznaje dwóm osobom status żyjącego małżonka po śmierci jednego i tego samego byłego urzędnika w celu przyznania im świadczenia pieniężnego, nie stanowi w żadnej mierze, nawet w sposób domniemany, uznania wielożeństwa na poziomie Unii, ponieważ takie uznanie podnosiłoby kwestie zgodności z zasadami i normami prawa wyższej rangi w szczególności w sytuacji, gdyby każda z zainteresowanych osób korzystała z całości świadczenia pieniężnego przewidzianego dla „jednego" żyjącego małżonka (zob. odnośnie do tej ostatniej kwestii pkt 99–102 niniejszego wyroku). W każdym razie, w niniejszej sprawie, instytucja wyciągnęła jedynie konsekwencje z zastosowania krajowego prawa rodzinnego.

88 Niezależnie od powyższych wywodów należy ponadto zauważyć, że przyznanie K.W. Braunowi-Neumannowi statusu żyjącego małżonka w celu zastosowania art. 79 regulaminu pracowniczego i art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu jest zgodne z celem tych artykułów, jakim jest zrekompensowanie żyjącemu małżonkowi utraty dochodów na skutek śmierci urzędnika lub byłego urzędnika, ponieważ renta rodzinna stanowi, w świetle tego celu, dochód zastępczy (zob. wyrok Sądu z dnia 21 października 2009 r. w sprawie F-74/08 Ramaekers-Jørgensen przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-411, II-A-1-2229, pkt 53, 70). Wyrokiem Amtsgericht Nürnberg z dnia 10 grudnia 1999 r. K.W. Braunowi-Neumannowi przyznane bowiem zostało świadczenie alimentacyjne w wysokości 400 DEM, z którego nie mógł korzystać od chwili śmierci G. Neumann. Tak więc renta rodzinna, zgodnie z jej celem, pozwoliła na zrekompensowanie utraty tego dochodu.

89 Z powyższego wynika, że pierwszą część pierwszego zarzutu dotyczącego podważenia statusu K.W. Brauna-Neumanna jako żyjącego małżonka należy oddalić.

- Co się tyczy drugiej części zarzutu pierwszego dotyczącej ustanowionej w art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego przesłanki, zgodnie z którą małżeństwo powinno trwać przez co najmniej jeden rok

90 Skarżący podnosi, że małżeństwo między G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem trwało krócej niż jeden rok i w związku z powyższym K.W. Braun-Neumann nie mógł domagać się uznania jego uprawnień do renty rodzinnej, ponieważ przesłanka ustanowiona w art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego nie została spełniona.

91 W tym względzie należy stwierdzić, że przepisy art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego są jasne i precyzyjne i nie pozostawiają żadnej wątpliwości co do ich wykładni. Stanowiąc, że żyjący małżonek byłego urzędnika, który otrzymywał emeryturę za wysługę lat „pod warunkiem […] że związek małżeński trwał przynajmniej jeden rok", jest uprawniony do renty rodzinnej, artykuł ten bowiem w sposób pewny i jednoznaczny określa, że minimalny okres jednego roku dotyczy trwania małżeństwa, a nie jak skarżący zdaje się utrzymywać, istnienia wspólnego pożycia pomiędzy małżonkami.

92 Wobec powyższego i nawet przy założeniu, że K.W. Braun-Neumann, który zawarł związek małżeński z G. Neumann w dniu 3 maja 1993 r. i zamieszkał razem z nią w Andenne, opuścił wspólne miejsce zamieszkania w lipcu 1993 r., co skarżący podniósł i co nie zostało zaprzeczone w belgijskim porządku prawnym, ich rozwód został orzeczony dopiero w dniu 6 września 1995 r., tj. po ponad dwóch latach trwania małżeństwa. Ponadto, jak zauważono w ramach pierwszej części pierwszego zarzutu, w niemieckim porządku prawnym ich małżeństwo mogło zostać uznane za rozwiązane dopiero na skutek śmierci G. Neumann w dniu 25 lipca 2004 r.

93 Z tego względu, w każdym razie, przesłanka minimalnego okresu jednego roku trwania małżeństwa, ustanowiona art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego została spełniona w przypadku małżeństwa zawartego pomiędzy G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem.

94 Wobec powyższego należy również oddalić tę część pierwszego zarzutu.

- Co się tyczy trzeciej części pierwszego zarzutu dotyczącej wysokości renty rodzinnej wypłacanej jednemu żyjącemu małżonkowi w przypadku przyznania tego samego statusu drugiej osobie

95 Kwestia podniesiona w ramach trzeciej części pierwszego zarzutu dotyczy ustalenia, czy Parlament miał prawo obniżyć do 50% wysokość renty rodzinnej przyznanej skarżącemu na tej podstawie, że K.W. Braun-Neumann był również uprawniony do otrzymywania tej renty na podstawie art. 79 regulaminu pracowniczego, będąc żyjącym małżonkiem zmarłej G. Neumann.

96 Jest bezsporne, że prawodawca przyjmujący regulamin pracowniczy nie przewidział sytuacji takiej, jaka zaistniała w niniejszej sprawie, w której dwie osoby, dowodzące swoich uprawnień do renty rodzinnej, powołują się na status żyjącego małżonka tego samego byłego urzędnika, który otrzymywał emeryturę za wysługę lat, przedstawiając w tym względzie akty małżeństwa i orzeczenia sądów różnych państw (albo nawet tego samego państwa) z takim skutkiem, że w świetle tych dokumentów status ten rzeczywiście przysługuje każdej z tych osób. Przepisy art. 79 regulaminu pracowniczego i art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu nie przewidują takiego przypadku i ograniczają się do wskazania, że do renty rodzinnej uprawniony jest żyjący małżonek byłego urzędnika bez określania sposobów przyznania renty rodzinnej w przypadku opisanym w niniejszym punkcie, tzn. w przypadku rozpatrywanym w niniejszej sprawie.

97 Wobec braku w regulaminie pracowniczym normy dotyczącej sposobów przyznania renty rodzinnej w takim przypadku, na Parlamencie spoczywał obowiązek określenia metody w celu rozwiązania sporu, który został mu przedstawiony, co Parlament uczynił, postanawiając podzielić na równe części rentę rodzinną pomiędzy skarżącego i K.W. Brauna-Neumanna.

98 Skarżący podważa stanowisko Parlamentu, podnosząc, że w zakresie, w jakim spełnia przesłanki zawarte w art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, jest uprawniony do renty rodzinnej w całości i na jego uprawnienie nie może mieć wpływu decyzja Parlamentu o zastosowaniu art. 18 załącznika VIII wobec innej osoby, która zdaniem Parlamentu również jest żyjącym małżonkiem zmarłej G. Neumann.

99 Nie można przyjąć stanowiska skarżącego, mogącego prowadzić do sytuacji, w której kwoty wypłacane z tytułu renty rodzinnej po śmierci jednego urzędnika lub członka personelu przekroczyłyby 100% kwoty tej renty określonej przepisami art. 79 regulaminu pracowniczego i art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu.

100 Po pierwsze, należy zauważyć, że o ile regulamin pracowniczy nie przewiduje przypadku, w którym dwie osoby powołują się na status żyjącego małżonka, w art. 28 załącznika VIII do tego regulaminu zawarte są uregulowania dotyczące często spotykanej sytuacji, w której istnieje kilku małżonków rozwiedzionych, uprawnionych do renty rodzinnej lub jeden albo kilku małżonków rozwiedzionych i żyjący małżonek, którzy mają prawo do renty rodzinnej; w takiej sytuacji regulamin pracowniczy wyraźnie przewiduje podział kwoty renty rodzinnej proporcjonalnie do czasu trwania poszczególnych związków małżeńskich. Podobnie podział renty rodzinnej jest również wyraźnie przewidziany w art. 22 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, w przypadku istnienia żyjącego małżonka oraz sierot z poprzedniego małżeństwa lub innych następców prawnych. O ile prawdą jest, że teoretycznie przepisy te mogą również być interpretowane a contrario, a nie na zasadzie analogii, Sąd stoi na stanowisku, że reguła przewidziana we wspomnianych przepisach, zgodnie z którą może być przyznana tylko jedna i ta sama renta rodzinna, ma również zastosowanie w przypadku art. 79 regulaminu pracowniczego i art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu; milczenie tych przepisów w przypadku, w którym kilka osób podnosi uprawnienia do całości tego świadczenia, wynika wyłącznie z niecodziennego charakteru takiej sytuacji, a nie z potwierdzonej woli prawodawcy przyznania w całości dwóch, a nawet trzech rent rodzinnch w odniesieniu do jednego urzędnika lub członka personelu.

101 Po drugie, jako że urzędnik na emeryturze ma prawo wyłącznie do jednej emerytury z Unii (i podobnie rzecz ma się w przypadku renty rodzinnej dzielonej pomiędzy kilku uprawnionych na mocy art. 22 i 28 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego), identycznie należy postąpić w przypadku zastosowania art. 79 regulaminu pracowniczego i art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu do sytuacji, w której istnieje kilku żyjących małżonków.

102 Po trzecie, niezależnie od zastosowania do niniejszej sprawy orzecznictwa przywołanego przez Parlament, zgodnie z którym przepisy uprawniające do świadczeń pieniężnych podlegają ścisłej wykładni, przyjęcie, że status żyjącego małżonka daje bezpośrednio uprawnienie do całości renty rodzinnej w taki sposób, że w przypadku współistnienia kilku osób, którym status ten może zostać przyznany, instytucja zmuszona byłaby wypłacać podwójną, a nawet potrójną rentę rodzinną, byłoby trudne do pogodzenia z obowiązkami Unii odnoszącymi się do właściwego zarządzania finansami i kontroli wydatków budżetowych jej instytucji.

103 Ponieważ łączne kwoty wypłacone osobom, które posiadają status żyjącego małżonka, nie mogą przekraczać 100% kwoty określonej w art. 79 regulaminu pracowniczego i w art. 18 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, należy zastanowić się nad kwestią podziału tej kwoty pomiędzy wspomniane osoby.

104 Prawdą jest, że oprócz metody podziału przyjętej przez Parlament, a mianowicie równego podziału kwoty pomiędzy skarżącego i K.W. Brauna-Neumanna, możliwe byłoby przyjęcie również innych metod. Jednakże Sąd stoi na stanowisku, że metoda przyjęta w niniejszej sprawie nie stała w sprzeczności z brzmieniem, systematyką i celem przepisów art. 79 regulaminu pracowniczego i art. 18 załącznika VIII do tego regulaminu, ani z przepisami całego rozdziału tego załącznika dotyczącego renty rodzinnej, tym bardziej że kryterium czasu trwania związku małżeńskiego określone w art. 28 załącznika VIII do regulaminu pracowniczego, z jednej strony, byłoby trudne do przeniesienia i zastosowania do przypadku takiego jak rozpatrywany w niniejszej sprawie, a z drugiej strony, stałoby w sprzeczności z celem art. 79 regulaminu pracowniczego.

105 W istocie czas trwania związku małżeńskiego pomiędzy G. Neumann i K.W. Braunem-Neumannem został podważony i zależy on od krajowego porządku prawnego, do którego należy się odwołać w celu jego określenia, co, jak zostało zauważone w pkt 68 niniejszego wyroku, jest przedsięwzięciem złożonym i w najwyższym stopniu niepewnym.

106 Ponadto przy założeniu, że kryterium okresu trwania małżeństwa może mieć zastosowanie poprzez odwołanie się, w przypadku każdego żyjącego małżonka, do korzystniejszego dla niego w tym względzie krajowego porządku prawnego, a mianowicie do belgijskiego porządku prawnego w przypadku skarżącego i do niemieckiego porządku prawnego w przypadku K.W. Brauna-Neumanna, okazuje się, że małżeństwo skarżącego trwało cztery lata i trzy miesiące, a małżeństwo K.W. Brauna-Neumanna trwało jedenaście lat i nieco dłużej niż dwa miesiące. Tymczasem podział renty rodzinnej, zgodnie z którym K.W. Braunowi-Neumannowi przypadałby wyższy udział procentowy aniżeli udział, do którego był uprawniony skarżący, sprzeciwiałby się w sposób oczywisty celowi art. 79 regulaminu pracowniczego, który przywołany został w pkt 88 niniejszego wyroku. W istocie wspólne pożycie G. Neumann i K.W. Brauna-Neumanna trwało zaledwie kilka miesięcy, a ponadto ten związek małżeński był przedmiotem kilku postępowań rozwodowych; z jednej strony, postępowania wszczętego przez G. Neumann przed Tribunal de première instance de Namur, zakończonego wydaniem orzeczenia rozwodowego w 1995 r., tj. zaledwie dwa lata po zawarciu związku małżeńskiego oraz, z drugiej strony, postępowania wszczętego w 2003 r., które zostało umorzone na skutek śmierci G. Neumann (zob. pkt 15, 76 niniejszego wyroku). To ostatnie postępowanie zostało wszczęte przez K.W. Brauna-Neumanna, który jednak, w skardze do Sądu domagał się renty rodzinnej w całości, przy czym skarga została oddalona ww. postanowieniem Sądu z dnia 23 maja 2008 r. w sprawie Braun-Neumann przeciwko Parlamentowi (zob. pkt 21 niniejszego wyroku).

107 Wobec powyższego nie wydaje się, by kryterium podziału przyjęte przez Parlament było niezgodne z prawem i tym samym należy oddalić zarzut podniesiony przez skarżącego i dotyczący wysokości renty rodzinnej, którą należy przyznać żyjącemu małżonkowi, w sytuacji gdy innej osobie został przyznany ten sam status.

W przedmiocie drugiego zarzutu dotyczącego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

108 Zdaniem skarżącego Parlament stworzył uzasadnione oczekiwania w stosunku do niego i G. Neumann w odniesieniu do przysługiwania im statusu małżonków. Parlament podnosi niedopuszczalność tego zarzutu z powodu naruszenia zasady zgodności pomiędzy zażaleniem i skargą.

109 Prawdą jest, że zasada zgodności, którą podnosi Parlament i której naruszenie pociąga za sobą niedopuszczalność zarzutu opartego na naruszeniu zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, została ustalona przez orzecznictwo jeszcze w latach 70. ubiegłego wieku. Zasada ta wymaga, zasadniczo, zgodności pomiędzy przedmiotem sporu i podstawą skargi oraz przedmiotem i podstawą zażalenia (zob. w szczególności wyroki Trybunału: z dnia 1 lipca 1976 r. w sprawie 58/75 Sergy przeciwko Komisji, Rec. s. 1139, pkt 31–33; z dnia 20 marca 1984 r. w sprawach połączonych 75/82 i 117/82 Razzouk i Beydoun przeciwko Komisji, Rec. s. 1509, pkt 9). W późniejszym orzecznictwie, pojęcie

podstawy sporu zostało związane z pojęciem zarzutów (zob. wyroki Trybunału: z dnia 7 maja 1986 r. w sprawie 52/85 Rihoux i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 1555, pkt 12, 14; z dnia 19 listopada 1998 r. w sprawie C-316/97 P Parlament przeciwko Gaspari, Rec. s. I-7597, pkt 17, 18) a wiele wyroków zdaje się ponadto w ramach badania zasady zgodności opierać głównie na tym pojęciu (zob. wyrok Trybunału z dnia 14 marca 1989 r. w sprawie 133/88 Del Amo Martinez przeciwko Parlamentowi, Rec. s. 689, pkt 10; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie T-284/02 Dionyssopoulou przeciwko Radzie, Zb.Orz.SP s. I-A-131, II-597, pkt 62).

110 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, przywołanym w punkcie poprzednim, zasada zgodności znajduje swe uzasadnienie w samym celu postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, którym jest umożliwienie administracji ponownego przemyślenia swojej decyzji i rozstrzygnięcia konfliktów powstałych pomiędzy urzędnikami a administracją na drodze pozasądowej, co w większości wydanych wyroków nazywane jest „polubownym rozstrzygnięciem" sporów. Jak wynika z tego samego orzecznictwa, aby takie postępowanie mogło spełnić swój cel, jest niezbędne, by organ powołujący mógł zapoznać się wystarczająco dokładnie z uwagami krytycznymi, jakie zainteresowany formułuje w odniesieniu do zaskarżonej decyzji.

111 Jednocześnie uwzględniając, że postępowanie poprzedzające wniesienie skargi ma charakter nieformalny i na tym etapie zainteresowany może działać bez pomocy adwokata, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że administracja nie powinna dokonywać zawężającej wykładni zażaleń, ale działać w duchu otwarcia (ww. wyrok w sprawie Del Amo Martinez przeciwko Parlamentowi, pkt 11; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 13 kwietnia 2005 r. w sprawie T-353/03 Nielsen przeciwko Radzie, Zb.Orz.SP s. I-A-95, II-443, pkt 23). Zostało w szczególności orzeczone, że przedmiot żądań przed sądem Unii musi być taki sam jak przedmiot zażalenia i że żądania mogą zawierać wyłącznie „zarzuty" odnoszące się do tej samej podstawy co zarzuty podniesione w zażaleniu. Wysunięte żądania mogą zostać rozwinięte przed sądem Unii poprzez przedstawienie zarzutów i argumentów niekoniecznie zawartych w zażaleniu, lecz ściśle z nimi związanych (wyrok Trybunału z dnia 26 stycznia 1989 r. w sprawie 224/87 Koutchoumoff przeciwko Komisji, Rec. s. 99, pkt 10; wyroki Sądu Pierwszej Instancji z dnia 8 czerwca 1995 r. w sprawie T-496/93 Allo przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-127, II-405, pkt 26; ww. wyrok w sprawie Dionyssopoulou przeciwko Radzie, pkt 62; wyrok Sądu z dnia 18 maja 2009 r. w sprawach połączonych F-138/06 i F-37/08 Meister przeciwko OHIM, Zb.Orz.SP s. I-A-1-131, II-A-1-727, pkt 145).

112 Nawet jeżeli od czasu uznania zasady zgodności sąd Unii nie zawsze stosował tę zasadę z taką samą elastycznością (w przedmiocie ścisłego zastosowania tej zasady, być może ze względu na związek ustalony pomiędzy pojęciem podstawy sporu i zarzutów żądań, zob. wyrok Trybunału z dnia 13 grudnia 2001 r. w sprawie C-446/00 P Cubero Vermurie przeciwko Komisji, Rec. s. I-10315, pkt 12, 13, 16; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 28 maja 1998 r. w sprawach połączonych T-78/96 i T-170/96 W przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-239, II-745, pkt 62–64; postanowienie Sądu z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie F-60/07 Martin Bermejo przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-407, II-A-1-2259, pkt 36–39), elastyczna wykładnia tej zasady zdaje się odpowiadać zarówno celowi postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, który został przypomniany w pkt 110 niniejszego wyroku, jak i zasadom mającym zastosowanie do kosztów na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi.

113 Z jednej strony pozasądowe rozwiązywanie sporów, które stanowi cel postępowania poprzedzającego wniesienie skargi, jest bowiem znacząco ułatwione przez brak formalności prawnych na tym etapie postępowania. Dlatego też orzecznictwo nie wymaga, by zarzuty podniesione przez urzędnika na poparcie jego zażalenia były sformułowane w języku prawniczym (wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 5 listopada 1997 r. w sprawie T-12/97 Barnett przeciwko Komisji, RecFP s. I-A-313, II-863, pkt 68; ww. wyrok w sprawie Nielsen przeciwko Radzie, pkt 26). Dlatego, gdyby zasada zgodności była ściśle interpretowana i stosowana, urzędnik w obawie przed ostatecznym określeniem zakresu sporu na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi byłby skłonny do korzystania, już na tym etapie, z usług adwokata, w sytuacji, kiedy celem tego etapu nie jest przygotowanie skargi do sądu, ale

uniknięcie postępowania sądowego. Zwracając się o pomoc do adwokata, skarżący doprowadza do tego, że postępowanie poprzedzające wniesienie skargi staje się bardziej uciążliwe, co w sposób oczywisty zaprzecza jego celowi.

114 Z drugiej strony koszty, jakie ponosi urzędnik przed wniesieniem skargi, są traktowane jako koszty niepodlegające zwrotowi (postanowienia Sądu Pierwszej Instancji: z dnia 10 stycznia 2002 r. w sprawie T-80/97 DEP Starway przeciwko Radzie, Rec. s. II-1, pkt 25; z dnia 7 grudnia 2004 r. w sprawie T-251/00 DEP Lagardère i Canal+ przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-4217, pkt 21, 22), w przeciwieństwie do kosztów poniesionych na etapie samego postępowania sądowego, tzn. postępowania wszczętego wniesieniem skargi. Cel tego rozróżnienia wynika z woli prawodawcy polegającej na zniechęceniu urzędnika do korzystania z pomocy adwokata na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi.

115 W chwili obecnej tym bardziej narzuca się konieczność dokonywania elastycznej wykładni wymogu zgodności pomiędzy zażaleniem a skargą.

116 Po pierwsze, taka wykładnia jest zgodna z linią orzecznictwa odzwierciedlającą rosnące znaczenie zasady skutecznej ochrony sądowej, która stanowi zasadę ogólną prawa Unii, wyrastającą ze wspólnych tradycji konstytucyjnych państw członkowskich oraz zawartą w art. 6 i art. 13 europejskiej Konwencji praw człowieka i podstawowych wolności podpisanej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. Zasada ta została ponadto potwierdzona w art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 3 września 2008 r. w sprawach połączonych C-402/05 P i C-415/05 P Kadi i Al Barakaat International Foundation przeciwko Radzie i Komisji, Zb.Orz. s. I-6351, pkt 335), która na mocy art. 6 ust. 1 TUE ma taką samą rangę prawną jak traktaty. W istocie, jeżeli znaczenie, jakie zasada ta posiada dla wspólnoty prawa, uzasadnia szeroką wykładnię przepisów prawa pierwotnego dotyczących uprawnień Trybunału w zakresie odesłań prejudycjalnych w ramach TUE w jego wersji poprzedzającej traktat lizboński (zob. w szczególności wyroki Trybunału z dnia 27 lutego 2007 r.: w sprawie C-354/04 P Gestoras Pro Amnistía i in. przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-1579, pkt 53; w sprawie C-355/04 P Segi i in. przeciwko Radzie, Zb.Orz. s. I-1657, pkt 53; wyrok z dnia 3 maja 2007 r. w sprawie C-303/05 Advocaten voor de Wereld, Zb.Orz. s. I-3633, pkt 18), powinna ona również uzasadniać, w ramach prawa służby publicznej, taką wykładnię zasady zgodności, która znosi, na ile to możliwe, ograniczenia, jakie ta zasada nakłada na skarżącego w zakresie zarzutów i argumentów, które jego pełnomocnik ma prawo podnosić w skardze. O ile późniejsze ograniczenia, na przykład dotyczące nowych środków dowodowych i nowych zarzutów (zob. art. 42, 43 regulaminu postępowania przed Sądem) są ściśle związane z właściwym przebiegiem postępowania przed Sądem i nie naruszają w związku z tym zasady skutecznej ochrony sądowej, o tyle zasada ta mogłaby wiele stracić ze swej istoty, w przypadku gdy adwokat reprezentujący skarżącego nie mógłby podnieść zarzutów zasadniczych dla rozstrzygnięcia sporu z tego powodu, że skarżący sam nie pomyślał o ich podniesieniu na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi.

117 Po drugie, od wejścia w życie decyzji Rady 2004/752/WE, Euratom z dnia 2 listopada 2004 r. ustanawiającej Sąd do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej (Dz.U. L 333, s. 7) (zwanej dalej „decyzją ustanawiającą Sąd"), której załącznik I stanowi w swoim art. 7 ust. 5, że kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę, urzędnik ponosi zwiększone ryzyko finansowe w porównaniu z okresem, w którym orzecznictwo uznało zasadę zgodności pomiędzy zażaleniem i skargą i w którym urzędnik był zwolniony od ponoszenia kosztów instytucji, która wygrywała sprawę. Chociaż ten nowy element wprowadzony decyzją ustanawiającą Sąd dostosowuje system kosztów w sprawach urzędników do systemu prawa powszechnego mającego zastosowanie do sporów rozstrzyganych przez sądy Unii, należy jednak zauważyć, że te spory zarówno w przypadku skarg o stwierdzenie nieważności, jak i odpowiedzialności nie zawsze są obowiązkowo poprzedzone postępowaniem poprzedzającym wniesienie skargi i nie mają do nich zastosowania ograniczenia analogiczne do ograniczeń wynikających z zasady zgodności. Tak więc, aby zrekompensować nowe ryzyko finansowe, jakie na skutek decyzji ustanawiającej Sąd ponoszą urzędnicy chcący zwrócić się do Sądu, racjonalnym i wynikającym z właściwego zarządzania

wymiarem sprawiedliwości zmniejszenie ciążących na nich ograniczeń, pozwalające w szczególności ich pełnomocnikowi na nieograniczanie się do zarzutów podniesionych przez urzędnika, który najczęściej nie jest prawnikiem i który, w każdym razie, nie działa jako prawnik ani tym bardziej jako adwokat.

118 Po trzecie, zarówno ewolucja praktyk administracyjnych, jak i potwierdzenie podstawowego prawa do rzeczywistej możliwości zwrócenia się do sądu, stopniowo osłabiły jedno z podstawowych uzasadnień zasady zgodności, przyjętych przez orzecznictwo w latach 70. ubiegłego wieku, a mianowicie ułatwienie pozasądowego rozstrzygania sporów w sposób przedstawiony w pkt 110 niniejszego wyroku. Po pierwsze, o ile bowiem nie da się podważyć, że wstępne postępowanie w sprawie zażalenia nadal skutecznie pełni rolę sita odsiewającego pewną liczbę skarg i umożliwia administracji naprawienie ewentualnych błędów lub obronę zgodności z prawem podjętych przez nią decyzji przed skierowaniem sprawy do sądu, o tyle należy się zastanowić czy postępowanie poprzedzające wniesienie skargi nadal jest okazją do aktywnego i konkretnego poszukiwania możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporów; zresztą to właśnie niedoskonałości stwierdzone w tym zakresie sprawiły, że w decyzji ustanawiającej Sąd szczególny nacisk został położony na zbadanie możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporów na każdym etapie postępowania przed Sądem do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej. Po drugie, o ile zagwarantowanie rzeczywistej możliwości zwrócenia się do sądu jako wyrazu zasady skutecznej ochrony sądowej, przypomnianej w pkt 116 niniejszego wyroku, wykonywane jest w oparciu, w szczególności, o zasady proceduralne, które regulują jej zastosowanie i zakres, ze względu na fundamentalny charakter tej gwarancji, nie może ona być, bez jej nadmiernego naruszenia, zbyt ściśle podporządkowana celom postępowania poprzedzającego wniesienie sprawy do sądu; pozasądowe rozstrzygnięcie sporów, niezależnie od tego, jak bardzo jest pożądane, nie jest prawem podstawowym i nie może uzasadniać radykalnego ograniczenia możliwości zwracania się przez urzędników do sądu.

119 Uwzględniając powyższe wywody, należy stwierdzić, że zgodnie z linią orzecznictwa przywołanego w pkt 109 zasada zgodności może znajdować zastosowanie wyłącznie w przypadku, kiedy skarga zmienia przedmiot zażalenia lub jego podstawę, przy czym należy dokonywać rozszerzającej wykładni samego pojęcia podstawy. Zgodnie z taką wykładnią, w przypadku skarg o stwierdzenie nieważności, takich jak skarga wniesiona do Sądu w niniejszej sprawie przeciwko decyzji organu powołującego z dnia 8 września 2006 r. za „podstawę sporu" należy uważać podważanie przez skarżącego zgodności z prawem materialnym zaskarżonego aktu albo podważanie jego zgodności z prawem formalnym a rozróżnienie to zostało wielokrotnie potwierdzone w orzecznictwie [wyrok Trybunału z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval i Brink's France, Rec. s. I-1719, pkt 67; wyroki Sądu: z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie F-31/07 Putterie-De-Beukelaer przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-53, II-A-1-261, pkt 57 i nast., od którego wniesiono odwołanie do Sądu Unii Europejskiej (sprawa T-160/08 P w toku); z dnia 11 września 2008 r. w sprawie F-135/07 Smadja przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-299, II-A-1-1585, pkt 40, od którego wniesiono odwołanie do Sądu Unii Europejskiej, sprawa (T-513/08 P w toku)].

120 Wobec powyższego i z zastrzeżeniem zarzutów niezgodności z prawem oraz zarzutów uwzględnianych z urzędu zmiana podstawy sporu i tym samym niedopuszczalność z powodu nieprzestrzegania zasady zgodności ma miejsce wyłącznie w przypadku, gdy skarżący, który w zażaleniu podniósł wyłącznie zarzut dotyczący formalnej ważności aktu powodującego niekorzystne dla niego skutki, włącznie z jego aspektami proceduralnymi, podnosi w skardze zarzuty co do istoty sprawy, lub gdy skarżący, po podniesieniu w zażaleniu wyłącznie zarzutów dotyczących zgodności z prawem materialnym aktu powodującego niekorzystne dla niego skutki, wnosi skargę zawierającą zarzuty dotyczące ważności formalnej tego aktu, a w tym jego aspektów proceduralnych.

121 Co się tyczy zarzutów niezgodności z prawem, przy założeniu, że odnoszą się one do innej podstawy aniżeli podstawa zażalenia, ich niedopuszczalność z powodu naruszenia zasady zgodności naruszyłaby równowagę pomiędzy ochroną praw proceduralnych urzędnika i celem postępowania poprzedzającego wniesienie skargi oraz stanowiłaby nieproporcjonalną i nieuzasadnioną karę dla urzędnika. Z uwagi na czysto prawny charakter zarzutu niezgodności z prawem oraz rozumowanie, które doprowadziło

zainteresowanego do przeanalizowania i podniesienia takiej niezgodności z prawem, nie można bowiem wymagać od urzędnika czy pracownika, który wnosi zażalenie i który niekoniecznie posiada odpowiednie kwalifikacje prawnicze, by podniósł taki zarzut na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi pod rygorem jego późniejszej niedopuszczalności. Tym bardziej że podniesienie zarzutu niezgodności z prawem na etapie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi nie umożliwi składającemu zażalenie wygrania sprawy na tym etapie, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby administracja zdecydowała się na niezastosowanie obowiązującego przepisu, który ewentualnie narusza przepis wyższej rangi wyłącznie w celu umożliwienia pozasądowego uregulowania sporu.

122 Z powyższych rozważań, a w szczególności z wywodów zawartych w pkt 119–121 wynika, że podniesienie w skardze zarzutu dotyczącego naruszenia zasady uzasadnionych oczekiwań nie narusza zasady zgodności. Podważając bowiem w zażaleniu uzasadnienie decyzji Parlamentu obniżającej do 50% kwotę renty rodzinnej, którą otrzymywał jako żyjący małżonek, a które oparte było na okoliczności, że istnieje drugi żyjący małżonek, skarżący wyraźnie podważał zgodność z prawem tego aktu. W sposób oczywisty zarzut oparty na naruszeniu zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań jest zarzutem dotyczącym zgodności aktu z prawem. Wobec powyższego zarzut należy uznać za dopuszczalny.

123 Uwzględniając, że zarzut dotyczący naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań jest dopuszczalny, należy zbadać go co do istoty.

124 Co się tyczy istoty, i niezależnie od faktu, że skarżący podnosi uzasadnione oczekiwania odnoszące się do uznania przez Parlament jego statusu małżonka G. Neumann, a nie jakiekolwiek uzasadnione oczekiwania dotyczące renty rodzinnej oraz jego ewentualnego prawa do otrzymywania całej kwoty tej renty, należy stwierdzić, że warunki uznane w orzecznictwie i uprawniające do dochodzenia ochrony uzasadnionych oczekiwań (wyroki Sądu Pierwszej Instancji: z dnia 27 lutego 1996 r. w sprawie T-235/94 Galtieri przeciwko Parlamentowi, RecFP s. I-A-43, II-129, pkt 63, 65; z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie T-329/03 Ricci przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-69, II-315, pkt 79; wyroki Sądu z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie F-4/07 Skoulidi przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-47, II-A-1-229, pkt 79; z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie F-126/07 Van Beers przeciwko Komisji, Zb.Orz.SP s. I-A-1-355, II-A-1-1929, pkt 70) nie zostały spełnione w niniejszym przypadku, ponieważ skarżący nie może się powoływać na precyzyjne, bezwarunkowe i spójne zapewnienia od administracji.

125 Po pierwsze, wypłata zainteresowanemu świadczeń pieniężnych przez administrację, nawet przez okres wielu lat, nie może sama w sobie być traktowana jako precyzyjne, bezwarunkowe i spójne zapewnienia w rozumieniu orzecznictwa powołanego w poprzednim punkcie powyżej. W przeciwnym przypadku sąd Unii stwierdzałby bowiem systematycznie, z powodu naruszenia zasady uzasadnionych oczekiwań, nieważność każdej decyzji administracji odmawiającej na przyszłość, ewentualnie ze skutkiem wstecznym, wypłaty nienależnego świadczenia pieniężnego osobie zainteresowanej, które pobierała nawet przez okres wielu lat, i skutkiem tego byłaby utrata w dużej mierze skuteczności art. 85 regulaminu pracowniczego dotyczącego zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Wobec powyższego wypłata dodatku na gospodarstwo domowe na rzecz G. Neumann z powodu zawarcia przez nią związku małżeńskiego ze skarżącym, a następnie renty rodzinnej na rzecz skarżącego, nie mogła u niego zrodzić uzasadnionych oczekiwań dotyczących przyznania mu statusu małżonka i zgodności z prawem tych płatności, skoro Parlament nie uczynił żadnych dalszych zapewnień w tym względzie.

126 Po drugie, fakt, że po uprawomocnieniu się wyroku Tribunal de première instance de Namur, Parlament uznał G. Neumann za rozwiedzioną w rozumieniu regulaminu pracowniczego (z wszystkimi skutkami finansowymi, które się z tym wiążą, tzn., że przestała otrzymywać dodatek na gospodarstwo domowe), a następnie jako małżonkę skarżącego (z tytułu tego małżeństwa ponownie otrzymywała dodatek na gospodarstwo domowe), nie może być postrzegany w świetle szczególnych okoliczności niniejszej sprawy jako mogący zrodzić u skarżącego uzasadnione oczekiwania dotyczące przyznania mu w przyszłości renty rodzinnej w całości.

127 W drodze analogii z art. 85 regulaminu pracowniczego (zob. pkt 125 niniejszego wyroku) jest bowiem niepodważalne, że do zadań administracji danej instytucji nie należy śledzenie z jej inicjatywy zmian w stanie cywilnym jej urzędników, natomiast powinna ona po prostu uwzględniać informacje przekazane jej przez zainteresowanych z uwzględnieniem, jako dowodów, przedstawionych dokumentów oficjalnych lub orzeczeń sądowych. Na podstawie tych informacji i dokumentów administracja wyciąga odpowiednie konsekwencje finansowe i w efekcie przyjmuje decyzje. Z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w niniejszej sprawie w odniesieniu do Parlamentu, który, jak wynika z badania sprawy, ograniczył się do uwzględnienia informacji i dowodów na ich poparcie, przekazanych przez G. Neumann, w miarę zmian zachodzących w jej sytuacji osobistej. Natomiast, jak Parlament podniósł na rozprawie, co nie zostało podważone przez skarżącego, instytucja ta nie wiedziała o postępowaniu wszczętym w dniu 16 grudnia 1996 r. przez G. Neumann przed Bayerisches Staatsministerium der Justiz (ministerstwem sprawiedliwości landu Bawarii, Niemcy), ani o orzeczeniu Bayerisches Oberstes Landesgericht z dnia 11 października 1999 r. odmawiającej uznania w Niemczech orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur ani o postępowaniu rozwodowym wszczętym w 2003 r. przez K.W. Brauna-Neumanna przed Amtsgericht-Familiengericht-Merzig.

128 Gdyby Parlament był w posiadaniu tych informacji, prawdopodobnie podjąłby odmienną decyzję w stosunku do skarżącego lub co najmniej wyraził wątpliwości co do jego stanu cywilnego.

129 Nieprzekazanie Parlamentowi wspomnianych powyżej informacji i dokumentów obciąża G. Neumann, a po jej śmierci skarżącego. Jest bowiem nieprawdopodobne, że skarżący, który, jak wynika z listu z dnia 22 września 1997 r., dołączonego do dokumentów przekazanych przez K.W. Brauna-Neumanna po rozprawie (zob. pkt 33 niniejszego wyroku) żył w związku z G. Neumann już w 1997 r. i wiedział o istnieniu K.W. Brauna-Neumanna, mógł nie wiedzieć o związku małżeńskim zawartym w 1993 r. pomiędzy tym ostatnim i G. Neumann czy o postanowieniu Bayerisches Oberstes Landesgericht z dnia 11 października 1999 r. odmawiającym uznania w Niemczech orzeczenia rozwodowego Tribunal de première instance de Namur. Jest więc wysoce prawdopodobne, że w dniu, w którym skarżący wystąpił do Parlamentu o przyznanie mu renty rodzinnej, czyli w dniu 11 sierpnia 2004 r. był świadomy, że potencjalnie istniała druga osoba, która również mogła w tej instytucji ubiegać się o przyznanie jej statusu żyjącego małżonka i domagać się przyznania jej renty rodzinnej. W tym kontekście należy dodatkowo zwrócić uwagę na, z jednej strony, skargę dotyczącą bigamii z dnia 17 marca 2005 r. wniesioną przez K.W. Brauna-Neumanna przeciwko skarżącemu, który, jak wynika z pisma Staatsanwaltschaft Siegen z dnia 16 lutego 2006 r. (zob. pkt 33 niniejszego wyroku) nie przyznawał się do zarzucanego mu czynu, co oznacza, że był o nim poinformowany, oraz, z drugiej strony, postępowanie przed Amtsgericht Siegen, w którym skarżący był stroną reprezentowaną przez pełnomocnika i w ten sposób znał oczywiście treść postanowienia z dnia 25 stycznia 2006 r., które wyraźnie przywołuje wspomniane powyżej postanowienie Bayerisches Oberstes Landesgericht; zarówno postępowanie wszczęte skargą dotyczącą bigamii, jak i postępowanie zakończone wspomnianym postanowieniem z dnia 25 stycznia 2006 r., pochodzą z okresu o wiele wcześniejszego od dnia, w którym K.W. Braun-Neumann wystąpił do Parlamentu o przyznanie mu renty rodzinnej. W takich okolicznościach nie ma żadnych wątpliwości, że skarżący mógł w sposób zasadny spodziewać się, iż K.W. Braun-Neumann wystąpi pewnego dnia do Parlamentu o przyznanie mu renty rodzinnej jako żyjącemu małżonkowi.

130 Z powyższych powodów zarzut dotyczący naruszenia zasady uzasadnionych oczekiwań należy oddalić i jednocześnie przypomnieć przy tej okazji, że Parlament zdecydował, po przyznaniu K.W. Braunowi-Neumannowi 50% renty rodzinnej po zmarłej G. Neumann ze skutkiem wstecznym od dnia 1 sierpnia 2004 r. nie dochodzić od skarżącego zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, tj. 50% renty rodzinnej, którą ten pobierał niesłusznie w okresie pomiędzy 1 sierpnia 2004 r. i dniem wejścia w życie zaskarżonej decyzji.

131 Z powyższego wynika, że skarga o stwierdzenie nieważności oraz żądanie zasądzenia od Parlamentu zapłaty na rzecz skarżącego ze skutkiem wstecznym od dnia 1 kwietnia 2006 r. dodatkowych 50% renty rodzinnej, należnej mu po śmierci jego małżonki G. Neumann i kontynuowania wypłacania mu tej kwoty co miesiąc aż do października 2009 r. należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

132 Na mocy art. 122 regulaminu postępowania przepisy tytułu II rozdział ósmy dotyczącego kosztów postępowania przed Sądem stosują się tylko do spraw wniesionych do Sądu po dniu wejścia w życie tegoż regulaminu, czyli dniu 1 listopada 2007 r. Mające w tym zakresie znaczenie przepisy regulaminu postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji nadal znajdują mutatis mutandis zastosowanie do spraw zawisłych przed Sądem przed tą datą.

133 Na mocy art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Jednakże, na mocy art. 88 tego regulaminu, w sporach między instytucjami a członkami ich personelu instytucje pokrywają poniesione przez siebie koszty.

134 Artykuł 87 § 4 akapit trzeci regulaminu postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji stanowi, że Sąd może postanowić, iż interwenienci pokrywają własne koszty.

135 Ponieważ skarżący przegrał sprawę, należy postanowić, że każda ze stron poniesie swoje własne koszty.

136 Co się tyczy interwenienta, o ile prawdą jest, że Sąd z własnej inicjatywy wezwał go do wystąpienia w charakterze interwenienta w niniejszym postępowaniu, jest jednak niepodważalne, że w odpowiedzi wystąpił on o dopuszczenie go w celu poparcia żądań Parlamentu, a także, że ta interwencja zagwarantowała mu to, że jego interesy były reprezentowane w ramach postępowania i wreszcie, przede wszystkim, że interwenient mógł podnieść i bronić swoich praw wobec żądań skarżącego, co było dla niego korzystne, ponieważ jego interwencja nie była bez znaczenia dla rozumowania sądu, które doprowadziło do oddalenia żądań skarżącego. Wobec powyższego należy orzec, że interwenient ponosi własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ (pełny skład)

orzeka, co następuje:

1) Postępowanie w przedmiocie żądania dotyczącego zasądzenia od Parlamentu zapłaty całości renty rodzinnej na rzecz W. Mandta zostaje umorzone w zakresie, w jakim żądanie to dotyczy okresu po dniu 31 października 2009 r.

2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.

3) Każda ze stron oraz interwenient pokrywają własne koszty.

Mahoney Gervasoni

Kreppel Tagaras Van Raepenbusch

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 1 lipca 2010 r.

Sekretarz
W. Hakenberg

Prezes
P. Mahoney